

9. Sınıf Türk Edebiyatı Göstermeye Bağlı Edebi Metinler Testi Çöz 2

1. (I) Geleneksel oyunlarımızın en önemlilerinden olan bir gölge oyunudur. (II) Deriden kesilen ve tasvir adı verilen insan, hayvan, bitki ve eşya şekillerinin, arkadan ışıklandırılan beyaz bir perde üzerinde, çubuklar yardımıyla hareket ettirilmesi esasına dayanır. (III) Şeyh Küşteri Karagözcülerin piri kabul edilir. (IV) Karagöz'ü oynatan kişiye "Hayali" ya da "Usta" denir. (V) Dekor olarak "yeni dünya" denen bir paravan ile "dükkan" denen bir tezgah ya da birkaç iskemle kullanılır.

Yukarıda "Karagöz" oyunu ile ilgili verilmiş bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap :

2. Ramazan aylarında, bayramlarda, düğünlerde, kır eğlencelerinde meydan, avlu, çayır, bahçe gibi alanlarda oynanan; başlangıç, muhavere, fasıl ve bitiş olmak üzere dört bölümden oluşan geleneksel Türk tiyatrosu aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

- A) Karagöz
B) Orta oyunu
C) Meddah
D) Kukla
E) Köy Seyirlik Oyunu

Cevap : B

3. (I) Seyircilerle çevrilmiş bir alanda (meydan) herhangi bir metne bağlı kalmadan tuluata (doğaçlama) dayalı olarak oynanan oyundur. (II) Karşılıklı konuşmalardaki söz oyunları, hazırcevaplık, yanlış anlamalar ve şive taklitlerinden güldürü ögesi olarak yararlanılır. (III) En önemli kişiler Pişekar, Karagöz oyunundaki Karagöz'ün; Kavuklu ise Hacivat'ın karşılığı gibidir. (IV) Tuzsuz, Matiz, Sarhoş, Külhanbeyi... diğer kişiler arasında sayılabilir. (V) Karagöz oyununda olduğu gibi ortaoyununda da meslek, yöre ve ulusları farklı kişiler, kendi şiveleriyle oyuna katılır.

Yukarıda, "orta oyunu" ya ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : C

4. Meddahlık; perdesi, sahnesi, dekoru tek kişide, med-
I
dah denen sanatçıda toplanmış bir gösteri sanatıdır.
II
Meddah dinleyicilerden daha yüksekçe bir sekiye kon-
III
muş bir sandalyeye oturarak yardımcısı zenne ile bir-
IV
likte hikâyelerini anlatır.

V
Numaralanmış yerlerden hangisi bir bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : C

5. *
- * Halk tiyatrosunda taklide dayanan, tek kişilik gösteridir.
 - * Bir kişinin gerçekçi bir çevrede hissettiği toplumsal çelişkileri anlatan acıklı oyun türüdür.
 - * Beyaz perde üzerine gölgeleri yansıtmak esasına dayanan tiyatro çeşididir.
 - * İnsanların ve olayların gülünç yanlarını sergileyen tiyatro türüdür.

Yukarıda tanımı verilmeyen göstermeye dayalı edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gölge oyunu	B) Komedi
C) Trajedi	D) Orta oyunu
E) Meddah	

Cevap : C

6. Aşağıdakilerden hangisi modern Türk tiyatrosunun özelliklerinden değildir?

- A) Yazılı bir metin vardır.
- B) Konuya göre bir dil kullanılmaktadır.
- C) Çeşitli karakterler ve tipler yer alabilmektedir.
- D) Sahne ve dekor kullanılmaktadır.
- E) Doğaçlama olarak oynanmaktadır.

Cevap : C

7. I. Grup

- * Antik Yunan
- * Işıklı perde
- * Kavuklu
- * Günlük yaşamı anlatma
- * Mendil ve baston

II. Grup

- * Meddah
- * Tragedya
- * Komedyâ
- * Orta oyunu

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangisi II. grupta verilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Antik Yunan
- B) Işıklı perde
- C) Kavuklu
- D) Günlük yaşamı anlatma
- E) Mendil ve baston

Cevap : B

8. Seyircilerle çevrilmiş bir meydanda herhangi bir yazılı metne bağlı kalınmadan oynanan bir oyundur. Dekor sadedir. Çağdaş tiyatroya en yakın türdür.

Verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Orta oyunu
- B) Meddah
- C) Köy seyirlik oyunları
- D) Karagöz
- E) Dram

Cevap : A

9. I. Konular günlük yaşamdan seçilir.
II. Üç birlik kuralına uyulur.
III. Üslupta seçkinlik vardır.
IV. Aralıksız sürüp giden diyalog ve koro bölümleri vardır.
V. Mensurdur.

Yukarıda numaralanmış özelliklerden hangileri trajedi ve komedi için ortaktır?

- A) I. ve II. B) I. ve V.
C) II. ve IV. D) III. ve IV.
E) III. ve V.

Cevap : C

10. Aşağıdakilerden hangisi göstermeye bağlı edebi metinlerden değildir?

- A) Karagöz
B) Halk hikâyeleri
C) Orta oyunu
D) Köy seyirlik oyunu
E) Meddahlık

Cevap : B

11. Aşağıdakilerden hangisi klasik komedyanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Konuları günlük hayattan alma
B) Öldürme, yaralama gibi olaylara sahnede yer verme
C) Diyalog ve koro bölümlerinden oluşma
D) Üslupta soyluluk arama
E) Üç birlik kuralına uyma

Cevap : B

12. I. Perdesi, sahnesi, dekoru, giysileri ve şahısları bir tek sanatkarda toplanmıştır.
II. Belli başlı iki kahramanı olan bu tiyatroya meydan oyunu adı da verilir.

Yukarıda hakkında bilgi verilen türler aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Gölge oyunu - orta oyunu
- B) Orta oyunu - Hacivat/Karagöz
- C) Meddah - orta oyunu
- D) Köy seyirlik oyunu - meddah
- E) Orta oyunu - köy seyirlik oyunu

Cevap : C

13. — duygulandırıcı ve fazla heyecan vericidir. Eskiden müzikle beraberdi sonra müzikten ayrılmış yalnız sözle temsil edilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Melodram
- B) Piyes
- C) Feeri
- D) Müzikli tiyatro
- E) Vodvil

Cevap : A